

Marco Kunst

Kroonsz (2014)

N4

Dimensies	Indicatoren	Toelichting complicerende factoren
Algemene vereisten	Bereidheid	In eerste instantie lijkt het boek niet zo'n grote bereidheid van N3- en N4-lezers te vragen: vanaf de eerste bladzijden roept het verhaal vragen op bij de lezer, waardoor deze door wil lezen. Wel moeten lezers bereid zijn om zich in de best ingewikkelde materie te verdiepen om het verhaal te kunnen blijven volgen.
	Uitgave	Het omslag oogt mysterieus: op de voorgrond zien we een onbekend wetenschappelijk apparaat en op de achtergrond een schim met een paars oog. Voor in het boek is een plattegrond van Amsterdam in 1672 opgenomen.
	Interesses	<i>Kroonsz</i> is geschikt voor lezers die bereid zijn zich te verdiepen in een filosofische roman over leven en dood. Het boek is extra interessant voor liefhebbers van historische romans en/of wetenschap.
	Algemene kennis	Weinig lezers zullen bekend zijn met het verschuivende wereldbeeld in de zeventiende eeuw en weten welke wetenschappers en filosofen daarin een rol hebben gespeeld. Door dit boek kunnen zij hier meer over leren. Enige ervaring met filosofisch denken vergroot het leesplezier.
	Specifieke literaire en culturele kennis	<i>Kroonsz</i> biedt extra diepgang voor lezers die weten dat Amsterdam in de Gouden Eeuw het culturele en wetenschappelijke centrum van de wereld was.
Vertrouwdheid met literaire stijl	Vocabulaire	Het woordgebruik is rijk en afwisselend, wat goed aansluit bij lezers vanaf N3. Af en toe zullen er voor hen ook onbekende woorden tussen zitten (tomeloosheid, armaturen), maar de betekenis hiervan kunnen ze vaak afleiden uit de context.
	Zinsconstructies	Enkelvoudige en lange, samengestelde zinnen wisselen elkaar af. Geen probleem voor lezers vanaf N3.
	Stijl	<i>Kroonsz</i> bevat veel beschrijvingen, zowel van het dagelijks leven, het onderzoek van vader

		Kroonsz en het gedachtegoed in de zeventiende eeuw als van Wessels gedachten en gevoelens. Sommige (N3-)lezers zullen een hele kluif hebben aan de vele beschrijvingen.
Vertrouwdheid met literaire personages	Karakters	De zeventienjarige Wessel Kroonsz is de hoofdpersoon. Zijn karakter wordt goed uitgewerkt, net als dat van zijn vader, de arts Zacharias Kroonsz. Hierbij is een opdracht gemaakt (N3). De belangrijkste bijfiguren zijn de zestienjarige Pink en haar klasgenoot Bor. Hun karakters blijven wat aan de oppervlakte, waardoor hun rol in het verhaal minder overtuigt.
	Aantal karakters	Geen probleem voor lezers vanaf N3. Sommige lezers zullen het interessant vinden dat er bekende historische figuren (Jan Swammerdam, Spinoza, Constantijn en Christiaan Huygens, Coenraad van Beuningen) in het verhaal voorkomen.
	Ontwikkeling van en verhouding tussen karakters	Gedurende het verhaal verandert vader Kroonsz van een nieuwsgierige, onderzoekende arts in een waanzinnige die er alles aan doet om aan Gods oordeel te ontkomen. Zijn ontwikkeling is het meest geloofwaardig. Wessel komt, na honderden jaren in een soort zombie-achtige toestand te hebben geleefd, weer tot zichzelf doordat hij verliefd wordt op Pink. Hierdoor vindt hij eindelijk de kracht om weerstand te bieden aan de duistere praktijken van zijn vader. De overige personages maken geen ontwikkeling door, wat kritische lezers storend kunnen vinden.
Vertrouwdheid met literaire procedés	Spanning	Lezers die hun hoofd goed bij het verhaal weten te houden, zullen <i>Kroonsz</i> een spannend boek vinden. Het is een goed opgebouwd verhaal met veel open plekken. De belangrijkste daarvan is de vraag of het Wessel lukt de Torn (de poort naar gene zijde) te dichten. De uiteindelijke ontknoping gaat vrij snel en is weinig verrassend, wat kritische lezers wellicht jammer vinden.
	Structuur	Na de proloog volgen drie delen. Deze delen hebben net als de hoofdstukken een titel die al kort aangeeft over wat/wie het hoofdstuk zal gaan. Dit biedt lezers houvast tijdens het lezen

		van dit ingewikkelde boek, wat met name N3-lezers zullen waarderen.
	Chronologie	Het verhaal wisselt af tussen het heden (2013) en verleden (vanaf 1672 tot nu). De verschillende verhaallijnen worden chronologisch verteld en komen samen in de ontknoping. Dit vormt geen probleem voor lezers vanaf N3.
	Verhaallijn(en)	Voor lezers vanaf N3 is het geen probleem dat er direct meerdere verhaallijnen worden geïntroduceerd die zich in verschillende eeuwen afspelen: 1) Het verhaal van de ontdekking van vader en zoon Kroonsz in 1672; 2) Het verhaal van het leven van Zacharias en Wessel Kroonsz na hun 'dood' (1672-2013); 3) De verhaallijn van Pink (2013); 4) De verhaallijn van Bor (2013). De nadruk ligt op de eerste en tweede verhaallijn.
	Perspectief	Wisselend personaal perspectief. De focalisatie ligt voornamelijk bij Wessel, maar afwisselend ook bij Pink, Bor en Zacharias. Geen probleem voor lezers vanaf N3.
	Betekenis	<i>Kroonsz</i> is voor N3- en N4-lezers een toegankelijke manier om in aanraking te komen met het gedachtegoed uit de zeventiende eeuw over leven en dood. Hierbij is een opdracht gemaakt (N4). Lezers kunnen door dit boek aangezet worden tot denken over levensvragen als: wat is er na de dood? Zijn er manieren om daar achter te komen? N4-lezers zullen de thematiek van dit boek wellicht in verband brengen met de actuele maatschappelijke discussies over zelfbeschikkingsrecht en voltooid leven.
Auteur docentinfo		Lotte Straatsma